

Gleby leśne w warunkach narastających zjawisk katastroficznych

Ewa Błońska, Jarosław Lasota

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Katedra Ekologii i Hodowli Lasu, Al. 29 Listopada 46,
31-425 Kraków

e-mail: ewa.blonska@urk.edu.pl; jaroslaw.lasota@urk.edu.pl

Gleby leśne pełnią kluczową rolę w funkcjonowaniu ekosystemów, wpływając na ich produktywność, stabilność oraz zdolność do świadczenia usług ekosystemowych (retencja wody, sekwestracja węgla). W obliczu narastających zjawisk katastroficznych, takich jak pożary, huragany, susze, powodzie czy gradacje owadów, ich właściwości ulegają istotnym, często negatywnym przekształceniom. Celem opracowania jest syntetyczne przedstawienie wpływu ekstremalnych zjawisk klimatycznych na funkcjonowanie gleb leśnych. Wskazano, że rosnąca częstotliwość i intensywność tych zdarzeń, nasilanych przez zmiany klimatu, prowadzi do kumulatywnych efektów degradacyjnych, takich jak spadek zawartości materii organicznej, zaburzenia aktywności mikrobiologicznej i intensyfikacja erozji. Efekty te mogą przekraczać naturalne zdolności regeneracyjne ekosystemów. Podkreślono znaczenie zrównoważonej gospodarki leśnej, monitoringu gleb oraz działań adaptacyjnych (zwiększanie różnorodności gatunkowej, ochrona próchnicy) dla zachowania trwałości i odporności gleb leśnych.